

Юрій ЮРЧУК,
викладач кафедри педагогіки дошкільної
та початкової освіти ХДУ

Методична розробка уроку інформатики в 4 класі з теми "Текстовий редактор"

У сучасних умовах життя, коли технічний прогрес, комп'ютеризація та автоматизація сучасних процесів посідають важливе місце в житті людини, суттєво поліпшуються знання та навички роботи з комп'ютером, які необхідно розвивати та вдосконалювати. У сучасній системі освіти перед учителем стоїть завдання не просто навчити учнів опановувати певний обсяг знань, а виробляти вміння вчитися, застосовувати набуті знання у подальшій діяльності.

Курс інформатики побудований таким чином, що рух уперед йде ніби по спіралі: теми повторюються, але щоразу на якісно новому рівні. При роботі з молодшими школярами надзвичайно важлива різноманітність форм, методів, прийомів роботи. На кожному уроці обов'язково присутні елементи гри та змагання, а також казкові персонажі, фантастичні істоти, яких потрібно розселити, чогось навчити або допомогти їм.

Одним із завдань на уроках інформатики в початкових класах є формування в учнів інформатичної компетентності. Л.Є.Петухова трактує це поняття як "системний обсяг знань, умінь та навичок набуття, перетворення, передачі та використання інформації у різних галузях людської діяльності для якісного виконання професійних функцій" [1, с. 5]. Ефективність будь-якого уроку при компетентнісному підході визначається не тільки тим, який обсяг інформації на уроці вчитель намагався дати дітям, а, насамперед тим, що саме вони взяли в процесі навчання для життя. Учнем можна назвати не того, кого вчитель учить, а того, хто в нього вчиться. Головне завдання вчителя початкових класів — активізувати навчальне заняття, створити умови для включення учнів у роботу на всіх етапах діяльності, у дослідження, у пошук з відкриття нових знань.

В учнів 4 класу вже сформовані початкові вміння по введенню, редагуванню і форматуванню текстів. Ці вміння мають бути актуалізовані, закріплені і розширені в середовищі текстового процесора під час вивчення теми "Текстовий редактор". Особливу увагу необхідно приділити правилам введення тексту та їх виконанню. Аналогічна ситуація зі вставленням і форматуванням графічних об'єктів у текстовому документі.

Вивчення визначеної теми в рамках усієї дисципліни сприяє формуванню в учнів умінь та навичок щодо редагування та форматування текстових документів, а також сприяє розвитку їхньої комп'ютерної грамотності. Наведемо зразок такого уроку.

Тема. Створення вітальної листівки до свята "День захисника України" в редакторі Microsoft Office Word.

Мета. Закріплення навичок роботи з елементами форматування в редакторі Microsoft Office Word.

Завдання:

- підвищувати рівень знань учнів при роботі з програмою Microsoft Word;
- повторити основні прийоми введення та редагування тексту;
- розвивати логічне мислення, пам'ять, увагу, навички роботи на комп'ютері;
- виховувати почуття патріотизму.

Обладнання та програмне забезпечення: проектор, програма "Microsoft Office Word".

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Актуалізація опорних знань.

1. Розминка.

Коли когось багато, можна сказати про це різними словами. Наприклад, багато людей — група людей, натовп людей. Назвіть подані словосполучення іншими словами, замініть крапки словом, що підходить за змістом:

Багато корів — ... корів (стадо).

Багато солдат — ... солдат (загін).

Багато коней — ... коней (табун).

Багато бджіл — ... бджіл (рій).

Багато вовків — ... вовків (зграя).

Багато овець — ... овець (отара).

2. Перевірка домашнього завдання.

3. Повторення правил ТБ.

Вчитель. Давайте розглянемо ситуації.

• Двоє учнів, намагаючись зайняти кращі місця в класі інформатики, забігли в клас і стали розштовхувати інших дітей.

• Учень, виконуючи завдання по картці, прикріпив її скотчем до монітора.

• Один з учнів забув викинути жуйку на перерві, він вирішив прикріпити її під партною.

• Після ідальні дівчинка не доїла булочку, принесла її в клас та поклала на стіл.

(Діти пояснюють, чи правильно зробили учні в ситуаціях; визначають, які правила техніки безпеки були порушені).

III. Оголошення теми і мети уроку.

1. Відповіді на запитання.

Вчитель. Перед тим, як ми розпочнемо роботу, дайте відповідь на такі запитання:

- З чого складається комп'ютер?

• Які частини комп'ютера ми використовуватимемо під час роботи з Microsoft Office Word?

• За допомогою якого пристрою ми можемо друкувати текст в Microsoft Office Word?

- Як зробити букву великою?
- Як отримати знак питання? Знак оклику?
- Як зробити, щоб усі букви були великими?
- Які є способи видалення тексту?
- Що означають клавіші Home і End?
- Як переключити розкладку клавіатури?

2. Перегляд відеоролика "Чомучки – клавіатура".

Вчитель. Ми з вами побачили, як потрібно поводитися з клавіатурою, і що з нею робити не можна. Ви повинні запам'ятати – до комп'ютера потрібно ставитися дбайливо, так як він ваш перший помічник на уроці.

Запитання до відеофрагменту:

- На скільки частин ми можемо поділити клавіатуру?
- Як називається найбільша частина клавіатури?
- Що роблять стрілки в текстовому редакторі?
- Які ще клавіші не назвали?

3. Завдання на дошці.

Вчитель. А тепер ми перевіримо, як ви все запам'ятали. Тож які основні клавіші ми використовуємо при наборі тексту в текстових редакторах? Для цього я пропоную вам виконати завдання, яке ви бачите на дошці.

Завдання. Яке нове слово вийде з даного, якщо натиснути таку послідовність клавіш (| – позначення поточної позиції курсора).

і	н		ф	о	р	м	а	Т	и	к	а
---	---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---

к	л	а	в	і	а	т	у	р	а	
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--

щ	і	т	К	а	
---	---	---	---	---	--

BS	BS	→	→	Del	Del	Del	→	Del	Del	Del	o
----	----	---	---	-----	-----	-----	---	-----	-----	-----	---

Home	→	Del	→	Del	Del	р	и	к
------	---	-----	---	-----	-----	---	---	---

Home	Del	Del	н	и
------	-----	-----	---	---

Вчитель. Ну що ж, ви чудово впоралися із завданням, а тепер, будь ласка, розшифруйте слова, які ви бачите на екрані проектора.

День захисника України

3, 4, 9, 13 8, 1, 7, 6, 11, 9, 6, 5, 1 2, 5, 10, 1, 12, 9, 6

Код: АУДЕКИХЗНРСІЬ

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Вчитель. День захисника України. А хто знає, що це за свято, і коли ми його святкуємо? Сьогодні ми

з вами зробимо листівку в честь цього свята, за допомогою текстового редактора Microsoft Office Word.

4. Обговорення плану створення листівки.

Вчитель. Давайте разом подумаємо, які елементи повинні бути у нашій листівці (рамка, зображення, невеликий вірш, підпис авторів роботи).

– Як відкрити Microsoft Office Word?

– Як вставити рамку?

– Як вставити зображення?

– Як зберегти нашу листівку?

Вчитель. Для пошуку зображень і віршів ви можете використовувати інтернет.

5. Фізкультхвилинка.

Вчитель. Ми з вами розібралися, обговорили все, що повинні зробити, саме час приступити безпосередньо до роботи за комп'ютером. Запускаємо програму Microsoft Office Word і починаємо роботу.

IV. Практична робота учнів на комп'ютері.

V. Релаксація.

VI. Завершальний етап.

Учні ознайомлюють однокласників зі своєю листівкою, розповідають, які труднощі виникали під час роботи.

Вчитель. Хто хоче показати свою листівку і розповісти про неї? Чому ви вибрали такий варіант? Що означає це зображення? Що не вийшло?

Ну що ж на цьому наш урок добігає кінця. І давайте ще раз усі разом відповімо на запитання, які ми сьогодні розглянули і згадали.

1) Які основні клавіші ми використовуємо при роботі в текстовому редакторі?

2) Які ви знаєте поєднання клавіш, і які дії вони виконують?

3) Як вставити рамку в Microsoft Office Word?

VII. Пояснення домашнього завдання.

VIII. Підсумок уроку.

Методична розробка уроку покликана нагадати учням можливості використання текстового процесора як програми, призначеної для опрацювання текстових повідомлень за допомогою комп'ютера. Оскільки дана інформація є базовою і знадобиться при вивченні всього прикладного пакету програм Microsoft Office в майбутньому, необхідно звернути увагу на те, щоб учні якісно і осмислено засвоїли матеріал під час вивчення теми "Текстовий редактор", а саме робота із малюнками та фігурним текстом у середовищі текстового редактора, форматування об'єктів (визначення положення, обтікання, зміни заливки тощо), виконання дій над об'єктами.

Література

1. Петухова Л. Є. Інформатична компетентність майбутнього фахівця як педагогічна проблема / Л. Є. Петухова // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2008. – №1. – С. 3–5.